

Uchwała Nr 4200/I/92/2021

I Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 30 kwietnia 2021 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Burmistrza Miasta Łęczyny sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2020 rok

Na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2137) w związku z art. 267 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) – I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodniczący Tadeusz Stawowczyk

Członkowie Krystyna Zawiślak

 Bernadeta Dziędziak

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **negatywną** opinię o przedłożonym przez **Burmistrza Miasta Łęczyny** sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2020 rok.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

Burmistrz Miasta Łęczyny przedłożyła Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy za 2020 rok, działając na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305). Sprawozdanie zostało przedstawione z zachowaniem ustawowego terminu. Wraz ze sprawozdaniem przedłożono również informację o stanie mienia komunalnego.

I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach dokonał analizy przedłożonego sprawozdania i stwierdził, co następuje:

1. Budżet miasta na rok 2020 został uchwalony przez Radę Miasta Łęczyny uchwałą Nr XXIII/151/20 z dnia 30 stycznia 2020 r. W przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2020 rok zawarto dane wykazane w sprawozdaniach złożonych przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

Skład Orzekający zwrócił uwagę na pewne błędy i nieścisłości występujące w przedłożonym sprawozdaniu opisowym, a w szczególności:

- 1) na str. 13. wskazano błędne wykonanie w dochodów w dziale 801, podano kwotę 2.544.754,83 zł a winno być 2.074.669,08 zł,
- 2) na str. 19. w dziale 926 wskazano po stronie planu jak i wykonania, taką samą kwotę w dochodach bieżących jak i w dochodach majątkowych, a w dziale tym występują tylko dochody majątkowe,
- 3) na str. 28. w rozdziale 75023, w pozycji – wydatki majątkowe plan po zmianach - podano kwotę 105.000,00 zł, a winno być 10.500,00 zł.

2. Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2020 rok zawiera informacje wymienione w art. 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. w szczególności:

a) wykonane dochody i wydatki, w szczególności określonej jak w uchwale budżetowej, które wynosiły:

- dochody 85.556.386,47 zł, tj. 93,3 % planu,
- wydatki 85.665.518,52 zł, tj. 91,1 % planu.

Wykonanie budżetu zamknęło się deficytem budżetowym w kwocie -109.132,05 zł, przy planowanym deficycie budżetu w wysokości – 2.386.415,50 zł.

I Skład Orzekający zwrócił uwagę na niskie wykonanie dochodów ze sprzedaży majątku. Na plan w wysokości 4.212.128,50 zł uzyskano wpływy w kwocie 946.350,18 zł, co stanowi jedynie 22,5% planu rocznego. Skład przypomina, że w ramach prowadzonej działalności opiniodawczej I Skład Orzekający w uchwale Nr 4200/I/161/2020 z dnia 29 października 2020 r., opiniując informację o przebiegu wykonania budżetu Miasta Łęczyny za I półrocze 2020 r. dostrzegł już poważne zagrożenia co do możliwości zrealizowania budżetu w założonych ramach, a w szczególności zwrócił uwagę na zagrożenia związane z realizacją dochodów ze sprzedaży majątku.

Z materiałów będących w posiadaniu Izby wynika, że realizacja budżetu w 2020 r. napotykała na poważne trudności. Na koniec grudnia 2020 r. miasto posiadało zobowiązania na łączną kwotę

6.063.610,38 zł. Zobowiązania występowały w różnych podziałkach klasyfikacji budżetowej i były związane z realizacją wydatków bieżących powstałych w listopadzie i w grudniu 2020 r. W tej kwocie mieszczą się także zobowiązania na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 1.877.942,50 zł, powstałe w kwietniu, maju, listopadzie i grudniu 2020 r., których płatność została rozłożona na raty płatne w 2021 r – 881.152,90 zł, w 2022 r. – 957.885,55 zł oraz w 2023 r. – 75.175,13 zł. Z wymienionej wyżej kwoty ogółem zobowiązań, na wydatki majątkowe przypada kwota 49.125,00 zł. Ponadto Miasto uzyskało Decyzję FN.3156.1.2021 Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii w sprawie rozłożenia płatności składek członkowskich za lipiec, sierpień, listopad i grudzień 2020 r. w łącznej wysokości 873.356,00 zł, na 12 rat płatnych w 2021 r.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że kwoty zobowiązań, jak również kwoty odroczone, będą obciążały budżet roku 2021 i budżety lat następnych. Ponadto sytuacja finansowa Miasta Łęczyny może ulec dalszemu pogorszeniu w przypadku ewentualnej konieczności zwrotu nadpłaty podatku za wyrobiska górnictwa, gdyż według uzyskanych informacji stosowne postępowanie jest w toku.

Skład stwierdził, że z danych zamieszczonych w sprawozdaniach budżetowych wynika, iż został spełniony wymóg wynikający z art. 242 ust. 2 i ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki z zastrzeżeniem, że wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym. Za rok 2020 została osiągnięta nadwyżka operacyjna w kwocie 7.840.000,13 zł. Jednakże odnosząc się do wypełnienia przez Miasto Łęczyny w 2020 r. dyspozycji wynikającej z ww. art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, formułującej konieczność zrównoważenia budżetu w jego sekcji bieżącej na etapie zarówno jego planowania oraz wykonywania, Skład Orzekający zauważył, że co prawda jak wyżej wskazano nadwyżka operacyjna wynosi 7.840.000,13 zł, jednakże gdyby Miasto Łęczyny w 2020 r. poniosło wszystkie przypadające do zapłaty zobowiązania, wówczas nadwyżka operacyjna wynosiłaby zaledwie 952.158,62 zł. Tak więc wykazana stosunkowo wysoka nadwyżka operacyjna została „wykreowana” przez decyzje o odroczeniu płatności o charakterze bieżącym i ich nieponoszeniu w 2020 r. Jest to sytuacja bardzo niepokojąca, wskazująca na występujące zakłócenia płynności finansowej gminy. W związku z tym Skład wskazuje na konieczność nie tylko podjęcia działań zmierzających do uregulowania zobowiązań, ale także do dokonania gruntownej analizy struktury dochodów bieżących i wydatków bieżących, prowadzącej do takich zmian, które spowodują, że dokonywanie wszystkich wymagalnych płatności odbywać się będzie w ustalonych terminach bez konieczności dokonywania prolongaty płatności przypadających na dany rok budżetowy i w efekcie Miasto będzie uzyskiwać dochody bieżące w wysokości odpowiednio wyższej od wykonanych wydatków bieżących;

b) zawarto zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych /tj.

środków unijnych i innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi/, dokonane w trakcie roku budżetowego;

c) przedstawiono stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich;

d) ujęto wykaz jednostek z art. 223 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, które gromadziły środki na wydzielonym rachunku dochodów i przeznaczały je na finansowanie wydatków.

3. Przedłożone sprawozdanie nie wszystkich zawiera danych, o których mowa w art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.), tj.:

a) informacji o dochodach z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

b) informacji o wydatkach poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2–2c tej ustawy;

c) objaśnień do powyższych danych.

4. W przedłożonym sprawozdaniu zostały zawarte inne dane liczbowe i informacje, które obrazują wykonanie budżetu w 2020 roku pod względem finansowym i rzeczowym.

5. Ze sprawozdania Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji – wynika, że stan zobowiązań Miasta według tytułów dłużnych, na koniec 2020 roku wynosił 19.814.562,76 zł, co stanowiło 23,2 % wykonanych dochodów. W kwocie tej mieszczą się zobowiązania wymagalne w wysokości 81.971,75 zł.

Wzrost kwoty zobowiązań odraczanych i niezapłaconych w terminie, zdaniem Składu Orzekającego, świadczy jednoznacznie o braku bieżącej płynności finansowej Miasta i jego niezdolności do pełnego ponoszenia wydatków zgodnie z pierwotnymi terminami ich zapłaty. Gdyby Miasto posiadało wystarczające środki finansowe by pokrywać swoje zobowiązania powinno tego dokonywać, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, która stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Dopuszczenie do powstania zobowiązań wymagalnych skutkować może wypełnieniem przesłanek naruszenia dyscypliny finansów publicznych, zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 289), a ponadto część z dokonywanych odroczeń płatności generuje dodatkowe koszty dla Miasta, związane z koniecznością ponoszenia opłat prolongacyjnych.

6. Na koniec 2020 roku została zachowana relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, co stanowi warunek konieczny do uchwalenia budżetu.

Przedstawiając powyższe uzasadnienie I Skład Orzekający zobligowany był do wyrażenia negatywnej opinii o przedłożonej informacji o przebiegu wykonania budżetu za rok 2020.

Zasygnalizowane zagrożenia związane z realizacją budżetu w 2020 r. winny być wzięte pod uwagę przez oba organy gminy. Zarówno organ stanowiący, jak i organ wykonawczy tej jednostki samorządu terytorialnego powinny podjąć niezwłocznie współpracę przy wprowadzaniu niezbędnych zmian w budżecie, a także w sposób ciągły i bieżący monitorować stan realizacji dochodów i wydatków, odpowiedzialnie kształtować poziom przychodów i rozchodów budżetu oraz reagować na występujące problemy w toku wykonywania budżetu. Brak takiej współpracy może wywołać negatywne konsekwencje dla lokalnej wspólnoty, w sytuacji gdy organy gminy nie będą w stanie współdziałać w wykonywaniu zadań publicznych.

7. Przedłożona wraz ze sprawozdaniem rocznym z wykonania budżetu za 2020 rok informacja o stanie mienia samorządu terytorialnego zawiera wymagane dane, określone w art. 267 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący I Składu Orzekającego

Tadeusz Stawowczyk